145214 - Kiracı, kirayı ödemeden çıktığında kira ücretine karşılık olarak evdeki eşyalar alınabilir mi?

Soru

Enişteмin daireleri vardır. İki genç onun dairesini kiraladıkları halde çoğu zaman kiralarını ödemiyorlar. Kısa süre önce onlardan biri yakalanıp cezaevine konuldu. Kız kardeşimin kocası diğer gencin yanına giderek kirayı ödemesini istedi. Ama o genç sorumluluğunu reddetti ve hiçbir şey ödemedi. Sonuç olarak ev sahibi, genci evden çıkarıp kovdu ve kiracının evinde bulduğu TV ve TV alıcısını satmak için kendi evine götürdü. Kira yerine kiracının ev eşyaları alınabilir mi? Bu konudaki hüküm nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

,

Bu mesele fıkıh âlimlerince 'Mes'eletü Zafar' diye bilinir. Bundan kasıt ise bir zalimden hakkını almaya gücünün yetmediği durumda daha sonra hakkını tahsil edebileceğin bir fırsat geçmesidir. Bu durumda hakkın olan kadarını alman caiz olup olmaması konusudur?

Bu konu ile ilgili âlimler arasında ihtilaf vardır. Bazı âlimler caiz olduğunu söylemişlerdir. Bazı âlimler de caiz olmadığını söylemişlerdir. Bazı âlimler ise bazı şartlar ile birlikte caiz olabileceğini söylemişlerdir.

Bu konu ile ilgili Harşi'nin 'Şerhu Muhtasar halil' (7/235), el-Fetawa el-Kubra' (5/407), 'Tarhu't Tesrib' (8/226-227), 'Fethu'l Bari' (5/109) ve 'el-Mawsu'ati'l Fıkhıyye'(29/162) adlı eserlere bakabilirsiniz.

Şeyh İbn Cibrin (Rahimahullah) bu konu ile ilgili şöyle demiştir:

'Farklı kişiler için farklı durumlar olabilir. Eğer zalim kimsenin herhangi bir bahanesi olmadan

erteliyorsa ya da inkâr ediyorsa ve ya vermemekte inat ediyorsa hakkı tahsil etmek caizdir. Ama vermesi için bir engel olduğundan şüphe ediliyorsa o zaman alması caiz değildir.

Şeyhin şu internet adresinden alınmıştır:
'http://ibn-jebreen.com/ftawa.php?view=vmasal&subid=9518&parent=786'

(27068) numaralı sorunun cevabında şöyle geçmişti: Tercih edilen görüşe göre eğer mazlumun kendine zulmeden zalimin malından alabilecek fırsat eline geçerse kendi hakkı kadar olanın almasının caiz olduğudur. Ve eğer ev sahibinin kiracıdan alacağı kesin ve bunu kiracı ile kavgalı olduğu için yapmıyorsa kiracının malından hakkı olan kadarını almasında bir sakınca yoktur. Ancak ikisi arasında kira ile ilgili bir anlaşmazlık varsa bu konuda karar verecek olan yargıçtır.

İkincisi:

Her ne kadar ev sahibinin bu malı almasının caiz olduğunu söylesek te, ev sahibinin bu TV ve TV alıcısından Allah'ın haram kıldığı, kötülüklerin yayılmasına sebep olan ve Müslümanların evinde fesadın yayılmasına sebep olan film ve gösterileri izleyerek haram işlemesi caiz değildir. Yani TV ve TV alıcısını Allah'a itaatsizlikte kullanması caiz değildir. Ya da satacağı kişinin haram olan şeyleri izleyeceğini tahmin ediyorsa bu kişiye satması caiz değildir.

Daimi Fetva Kurulu'da(13/109) bu konuda şöyle denmiştir: 'Haram işlemek kullanılan her şey, ya da büyük ihtimalle haram işlemek için kullanılan her şeyin üretimi, ithalatı, satılması ve Müslümanlar arasında teşvik edilmesi haramdır.'

Şeyh İbn Üseymin (Rahimahullah) şöyle demiştir:

'Eğer televizyonu mubah olan şeyleri izleyen-insanlara fayda veren filmleri yayınlayan birine satması gibi- birine satmasında bir sakınca yoktur. Ama genel olarak bütün insanlara satan kimse günahkârdır. Çünkü insanların çoğu televizyonlarda haram olan şeyleri izlemektedirler. Şüphesiz televizyonda izlenen şeylerin bazıları mubah ve faydalı bazıları ise haram ve zararlıdır. İnsanların çoğu bu ikisini birbirinden ayırmıyorlar.' 'el-Lika' eş-Şehri'(1/49)

En iyisini Allah bilir.